

СИСТЕМА ТЕЙЛОРА ЯК ВЧЕННЯ

Решетняк А.В.

*Науковий керівник: Бабайлов В.К., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Питання про місце і сутність навчань, теорій і наук не є чимось новим. Так, ще стародавні мислителі намагалися визначити сутність, місце і характер їх зв'язку. Ця проблема має як теоретичне, так і практичне значення. Розробка парадигм в 2013-17 роках привела до остаточного висновку щодо точного визначення суті, місця та характеру зв'язку теорій і наук як найважливіших фундаментальних методик [1-3].

Однак, цей прогрес абсолютно не торкнувся навчань: невизначеність їх суті і місця як і раніше існує. Це призводить до негативних наслідків. Зокрема, до цих пір залишається відкритим питання: чим є система Тейлора – наукою, теорією, або вченням. Метою даної доповіді і було визначення місця і сутності системи Тейлора. Для цього автор вибрав одну з найсучасніших статей – «Всезагальна наука»; вона опублікована в грудні 2017 року [4]. У ній викладені основні аргументи по інтерпретації суті, місця і ролі вчення.

У публікації, зокрема, говориться, що «Вчення не може бути ототожене ні з однією з фундаментальних методик; вчення – це: не наука, не теорія, не концепція, не гіпотеза, не ідея. Воно не може займати і окремий серед них рівень. Вчення (сутність) – це організація окремих елементів різних фундаментальних методик: ідей, гіпотез, концепцій, теорій і навіть наук. Так, вчення Богданова Тектологія містить: загальний закон «Все є організація» (елемент загальної науки); і одночасно конкретні закони і методики (елементи приватної теорії); а також фактично припущення про можливість створення загальної науки (елемент ідеї). Характерною рисою будь-якого вчення є й відносна невпорядкованість етапів його організації. Але по глибині, широті і важливості окремих результатів вчення може навіть перевершувати теорію. Його результати і висновки можуть використовуватися в інших фундаментальних дослідженнях. Яскравим підтвердженням сказаного є вчення Платона, Аристотеля ...».

З наведеного тексту ясно видно, що «система Тейлора» відповідає всім характеристикам, критеріям вчення. Так, за формою викладу вона виключно невпорядкована. При цьому в ній можна виявити величезні міркування, які не позбавлені патетики, як про «... філософію, яка ... зводиться до єдності чотирьох великих основних принципів управління», так і одночасно про основи «... науки про роботу лопатою ...».

В системі Тейлора викладені також інші елементи, притаманні вченням:

- ідеї (наприклад, про необхідність відокремлення організації виробництва від самого виробництва);
- теорії (виробничі; нормування витрат праці);

- соціально-економічна гіпотеза про утворення двох соціумів – менеджерів і робітників;
- ідея про необхідність організації науки менеджменту.

В теорії нормування праці Тейлор вперше встановив закон витрат праці: «Трудові витрати дорівнюють витратам часу». Фактично саме Тейлор заклав основи сучасної тарифної системи. І тут же він сформулював закон менеджменту підприємства: «Менеджмент є організація виробництва». Все це підтверджує, що його система складається з викладу знань самого різного рівня – від ідей, гіпотез, концепцій, теорій до науки менеджменту. Більш того, Тейлор не підозрюючи, не знаючи, що таке парадигма, фактично реалізував зміну минулої парадигми менеджменту (стратегії поєднаного менеджменту) на справжню парадигму відокремленого від виробництва менеджменту (стратегію виділеного з управління менеджменту).

Наведені аргументи свідчать про те, що система Тейлора є вченням. Даний висновок сприятиме уточненню розуміння суті, ролі і місця системи Тейлора в менеджменті підприємства.

Література:

1. Бабайлов В.К. Предпринимательство: концепция новой парадигмы / В.К. Бабайлов // Проблемы і перспективи розвитку підприємництва: Збірник наукових праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. – №1(4). – 2013. – Х.: ХНАДУ, 2013 – С. 9-13.
2. Бабайлов В.К. Новая парадигма экономики / В.К. Бабайлов // Новый коллегіум. – 2015. – № 1. – С. 53-57.
3. Бабайлов В.К. Новая парадигма менеджмента / В.К. Бабайлов // Проблемы і перспективи розвитку підприємництва: Збірник наукових праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. – №3(14), том 1. – 2016. – Х.: ХНАДУ, 2016 – С. 72-76.
4. Бабайлов В.К. Всеобщая наука / В. Бабайлов // Новый коллегіум. – 2017. – № 3. – С. 57-61.

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Савіна Д.Г.

*Науковий керівник: Близнюк А.О., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Стратегічне планування являє собою, по-перше, процес моделювання майбутнього, стосовно до якого повинні бути визначені цілі і сформульована концепція довгострокового розвитку.

По-друге, це управлінський процес створення і підтримки стратегічної відповідності між цілями фірми, її потенційними можливостями і шансами на перспективу.